

BARTIMEUS

Learning together

Samen leren / communiceren

Anita Bruining

Elise van der Kooi

Logopedist Zozijn

Logopedist Bartiméus

BARTIMEUS ZIET MOGELIJKHEDEN

Wat is Learning together?

Learning together is een creatief ontwikkelingsprogramma om te komen tot geslaagde communicatie.

Basisprincipes:

1. Interactief (geen doelen!)
2. Uitgaande van de cliënt
3. Aangepast aan de visuele handicap

Bij wie gebruik je Learning together?

Bij mensen met ernstige meervoudige beperkingen
(en een visuele beperking)

Bij mensen met een jong ontwikkelingsniveau

Bij mensen met autisme

Bij ouderwordende mensen die dementeren

Bij mensen met moeilijk verstaanbaar gedrag

Waarom Learning together?

In Learning together zoeken we naar een gemeenschappelijke taal.

Wij begrijpen niet (altijd) wat cliënten proberen duidelijk te maken en cliënten begrijpen onze taal niet.

Hoe pas je Learning together toe?

24 uur consequent, eenduidig gebruik, altijd en door iedereen:

1. Beweging- en interactiesessies, spiegelen
2. Persoonlijke gebaren
3. Gebarenschat
4. Multi-sensorische benadering

Communicatieve ontwikkeling

- Hechting
- Contact
- Interactie
- Invloed
- Initiatief nemen
- Wederkerigheid
- Beurt nemen
- Joint Attention
- Theory of Mind

Beweging- en interactiesessies

Beweging- en interactiesessie

- **Wat** is een beweging- en interactiesessie?
- **Waarom** een beweging- en interactiesessie?
- **Hoe** doe je een beweging- en interactiesessie?

Wat is een beweging- en interactiesessie?

- Eén-op-één contact, 10-20 minuten
- Begeleider spiegelt gedragingen van de cliënt
- Begeleider versterkt of legt meer nadruk op gedragingen
- Begeleider praat niet en neemt (in eerste instantie) geen initiatief

Waarom een beweging- en interactiesessie?

Cliënt bepaalt →

gelijkwaardige situatie / wederzijds vertrouwen

Cliënt krijgt →

Zelfvertrouwen & ervaart plezier (controle hebben en je veilig voelen).

De basis voor communicatie wordt gelegd!

Hoe doe je een beweging- en interactiesessie?

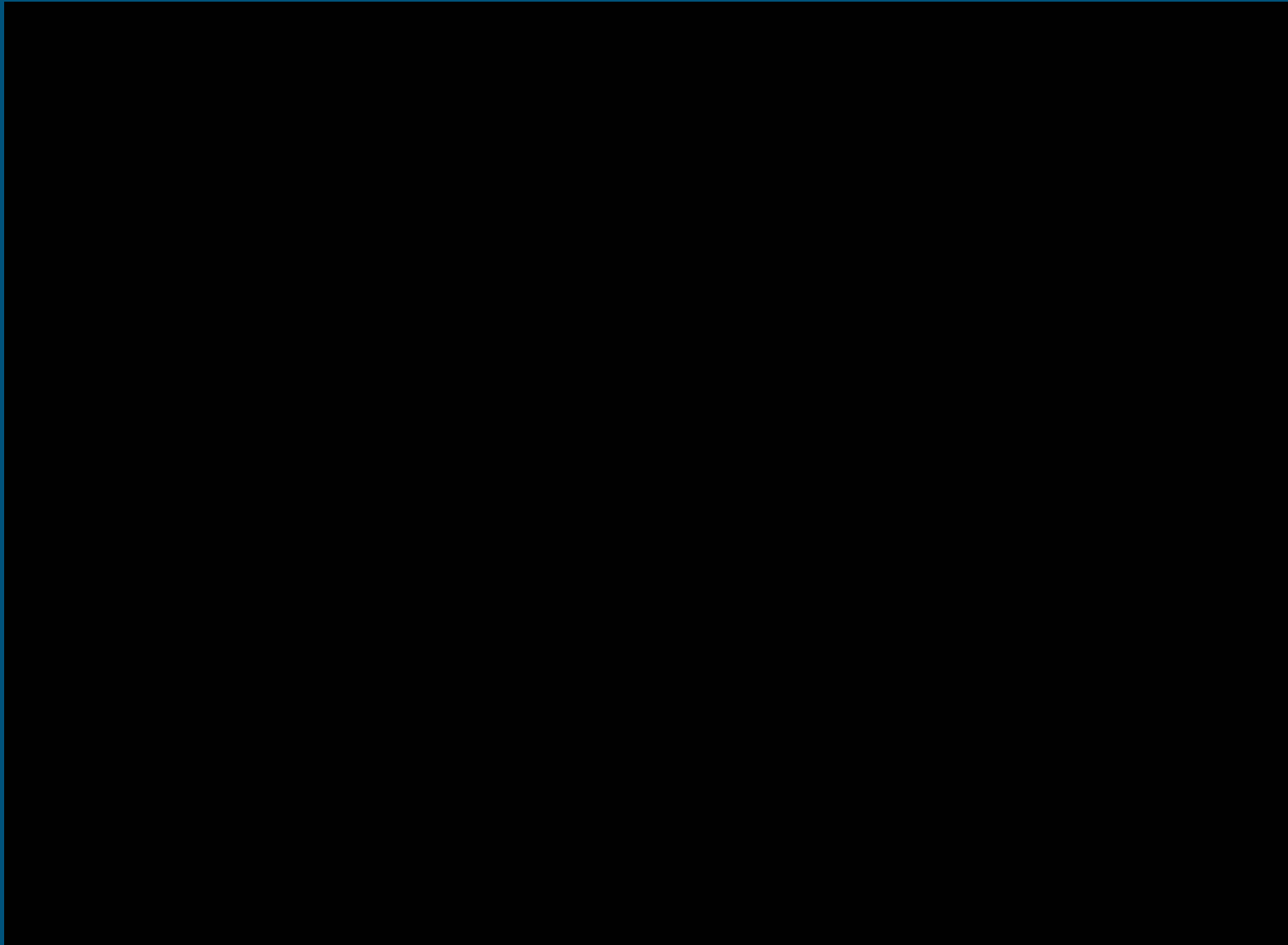
- **Vrije** bewegingsmogelijkheden
- **Rustige** omgeving met zo min mogelijk afleiding
- **Initiatief** ligt bij de cliënt
- **Begeleider** observeert & **volgt** de initiatieven van de cliënt

Géén doel stellen aan de sessie (er mag ook niets gebeuren...)!

“nee” zeggen is ook communicatie

- **Stem af** – richt je op de cliënt
- **Kijk** – observeer signalen
- **Wacht** – geef de cliënt de tijd die hij nodig heeft
- **Volg** – spiegel bewegingen en geluiden van de cliënt

De cliënt ervaart dat hij invloed heeft.

Still face experiment

BARTIMEUS ZIET MOGELIJKHEDEN

- Bewegingsinteractiesessie
- Spiegelen

Persoonlijke gebaren

‘Communication is going on, but it’s our task to find out how’

Persoonlijke gebaren

- **Wat** zijn persoonlijke gebaren?
- **Waarom** persoonlijke gebaren?
- **Hoe** breng je persoonlijke gebaren in kaart?

Wat zijn persoonlijke gebaren?

Natuurlijke bewegingen en geluiden (die de cliënt maakt) worden gekoppeld aan betekenissen.

Cliënt leert het symbolische aspect te begrijpen – waar het voor staat.

Waarom persoonlijke gebaren?

De cliënt wordt zich bewust van het feit dat wat hij doet effect heeft op de mensen rondom hem.

Hoe breng je persoonlijke gebaren in kaart?

Via video-analyse wordt betekenis verleend aan de (onbewuste) gedragingen van de cliënt.

Deze betekenis wordt vastgelegd in een persoonlijk paspoort.

**Persoonlijk paspoort
(naam client & geboortedatum)**

Gedrag	Interpretatie
Vragen om	
Ik kom naar je toe en kijk je vragend aan.	Ik wil iets vragen.
Ik houd mijn handen voor mijn bovenlichaam.	Ik wil een klappiedje horen.
Ik pak je bij de hand (en neem je ergens mee naar toe) of ik breng je hand naar een voorwerp.	Ik wil dat je iets voor me doet.
Ik maak met mijn hand een draaibeweging.	Ik wil dat je de deur open doet.
Vragen om aandacht	
Ik wend mijn gezicht naar je toe en pak je hand.	Ik wil aandacht.
Ik kom dicht bij je zitten (soms met mijn hoofd tegen je aan) of ik kruip bij je op schoot, kijk je aan en omhels je.	Ik wil contact met je.
Ik bijt je, ik loop weg of ik knijp je en daarbij kijk ik je aan.	Ik wil een reactie van jou.
Weigeren/afwijzen	
Ik duw je (hand) weg.	Ik wil dat je weggaat, ik wil iets niet.
Uitdrukken van emoties en gevoelens	
Ik lach, klap hard in mijn handen, gil en wieg heen en weer.	Ik heb plezier.
Ik duw je weg en ga op de grond liggen.	Ik heb het niet naar mijn zin.
Ik bijt je.	Ik ben boos.
Ik lig of zit rustig.	Ik ben ontspannen.
Informatie geven (kiezen)	
Ik klap met mijn hand op mijn kruis.	Ik moet plassen.
Ik klap met mijn hand op mijn billen.	Ik heb gepoept.
Ik buig naar voren (en steek mijn hand uit).	Ik wil de beurt.

Gebarenschat

Gebarenschat

- **Wat** is gebarenschat?
- **Waarom** gebarenschat?
- **Hoe** gebruik je de gebarenschat?

Wat is gebarenschat?

Afgeleid van het 'Canaan Barrie Sign System'
(Schotland).

Gebarensysteem,
aangepast aan de visuele beperking of aan het
ontwikkelingsniveau van het kind of de cliënt

Waarom gebarenschat?

1. Begrip van gesproken taal wordt aangemoedigd
2. De begeleider komt dichterbij de cliënt
3. Het is een andere manier om actief te communiceren
4. Het moedigt ontwikkeling van gesproken taal aan

Hoe gebruik je de gebarenschat?

Je maakt het gebaar, daarna benoem je het gebaar.
Gebaren gebruik je de hele dag.

Drie manieren van gebaren

1. Vóór de cliënt
2. Op het lichaam van de cliënt
3. Handen onder de handen van de cliënt

Multi-sensorische benadering

- **Wat** is een multi-sensorische benadering?
- **Waarom** een multi-sensorische benadering?

Wat is een multi-sensorische benadering?

Het aanbieden van informatie via zoveel mogelijk zintuigen.

Alle onderdelen van het programma kennen een multi-sensorische benadering.

Waarom een multi-sensorische benadering?

Plezierige ervaringen leiden tot ontwikkeling.

Plezierige ervaringen motiveren een mens om iets te willen hebben, doen, vragen, zeggen en om te leren hoe je dat doet.

Vragen?

Bedankt voor jullie aandacht!

Veel plezier met het toepassen van Learning together!